

Anerkendende relationer;

Det får det bedste frem i mennesker

Børn skal ses, høres og anerkendes. De skal føle sig trygge og have tillid til de voksne, som de omgås, mener pædagogerne i Børnehuset Planeten på Frederiksberg. De arbejder med anerkendende relationer og med Marte Meo for at blive bedre til at se, hvad børnene viser dem

Af: Vibeke Bye Jensen

Nogle børn løber rundt i fællesrummet. I stedet for at råbe til børnene at de skal lade være med at løbe, går en voksen hen til dem og siger: "Jeg kan se, at I gerne vil løbe, men det vil jeg ikke have, at I gør her. Har I lyst til at komme ud på legepladsen, hvor I kan løbe alt det I vil, eller kan vi finde på noget andet?"

Nogle drenge har i længere tid leget sørøvere ude på legepladsen. Det er tydeligt, at de interesserer sig meget for sørøvere, og derfor tilrettelægger pædagogerne et sørøverforløb, der giver børnene mere viden om sørøvere, og som giver dem mulighed for at leve deres interesse helt ud.

Dette er to eksempler på, hvordan pædagogerne i Børnehuset Planeten på Frederiksberg arbejder med anerkendende relationer. Fundamentet er involverende pædagogik, og gennem en årrække har de udviklet deres pædagogiske praksis, så det anerkendende præger arbejdet med både de 40 vuggestuebørn og de 69 børnehavebørn, som er fordelt i to huse, men under samme tag.

Planetten har været en stor inspirationskilde til udformningen af Frederiksberg Kommunes retningslinjer for arbejdet med de kommende læreplaner, idet man her lægger vægt på, at der skal være fokus på anerkendende relationer. Og medarbejdere fra børnehuset har holdt foredrag for de andre pædagoger på Frederiksberg om deres erfaringer med anerkendende arbejde.

"Jeg tror på, at med anerkendende relationer får man det bedste frem i mennesker. Børnene føler sig set og hørt, og man kommer hurtigere ind under huden på dem, når man forsøger at forstå, hvad deres intentioner er, og så følger op på det. Vi har en vis struktur, men alligevel er vi fleksible. Vi har ingen ugeplaner, fordi vi tager udgangspunkt i det, børnene har lyst til. Det er ikke det samme som laissez faire (lade stå til, red.), for vi ved godt, hvad vi vil med vores arbejde. Men vi tager hele tiden udgangspunkt i, hvor børnene er, og hvad de viser os, at de er optaget af," siger leder Sus Iversen.

Alle følelser er tilladt.

Som det kan ses i eksemplet med børnene, der løber, tackles den meget velkendte situation på en anden måde end med skældud. Filosofien i Planeten er, at børnene vil noget med det, de gør. Og så er det pædagogernes opgave at følge op på børnenes intentioner. Det er nu godt indarbejdet i pædagogikken, men der er hele tiden nye ting af følge op på. I øjeblikket er der meget fokus på børnenes følelser, fortæller pædagog Mette Filskov. Udgangspunktet er, at alle følelser er tilladte.

"Vi har børn her, der er vrede og viser det, og som er vant til, at vrede giver rettigheder. Den dreng, der står og skrider ude på legepladsen, fordi han vil have en cykel, som en anden har, siger vi til, at det er i orden, at han er vred, og så bliver vi hos ham og hjælper ham videre med at finde en anden cykel eller med at lege noget andet. Vi anerkender, at han er vred over noget, og når han er færdig med at være vred, hjælper vi ham videre," siger hun. Pædagogerne viser også forældrene, hvordan man kan klare en situation på en anerkendende måde, så barnet kommer ud af en konflikt eller en fastlåst situation på en bedre måde. Souschef Kasper Keinicke kan se, at mange forældre føler som deres børn i stedet for at føle med dem. For eksempel når der skal vinkes farvel, og barnet er ked af, at forældrene skal gå.

"Der er forskel på at føle med og føle som, og det prøver jeg at få forældrene til at forstå. Jeg siger, at det er i orden, at barnet er ked af det, men jeg er her til at trøste og passe på det. Barnet hjælpes ikke særlig godt, hvis de også skal tage forældrenes følelser på sig. De skal have lov til at være kede af det i situationen, men så skal de også støttes i at komme videre," siger han.

Børns initiativer.

Det er også en del af den anerkendende pædagogik, at pædagogerne følger børnenes initiativer. Både i det store og i det små. Eksemplet med drengene, der er optaget af sørøverlege, viser, at et initiativ kan føre til et længere forløb, som arrangeres af de voksne. Men også små daglige initiativer fra børnenes side følges op. Kasper Keinicke fortæller om en pige, der i en situation, hvor nogle børn sidder og maler, viser interesse for flag. Det ser han og støtter hende i at male de flag, hun kender. Malerierne sættes sammen til en lille flagbog, og en lille historie om, hvor hun kender flagene fra, knyttes til hvert enkelt maleri.

"Der er jo mange initiativer i løbet af dagen, men det handler om at fange dem, der lige nu betyder noget for barnet. Ved at anerkende pigens interesse for flag, følte hun, at hun blev set. Og hun lærte noget mere, fordi hun blev fastholdt i det initiativ, hun selv havde taget. Forskellen på den her måde og fastlagte aktiviteter arrangeret af de voksne er, at i vokseninitiativerne kan det være svært at fastholde børnenes interesse i længere tid ad gangen. Pigen her sad faktisk og var meget koncentreret om arbejdet med flagene i en time til

halvanden, fordi det var det, der optog hende lige på det tidspunkt," siger han. Mette Filskov mener, at pædagogerne forstørrer det, de ser, at børnene har særlig interesse i.

"Vi tror, at de lærer mere, udvikler sig mere og får mere selvværd, hvis vi tager udgangspunkt i det, der lige nu har deres interesse, eller hvor de befinder sig lige nu. De lærer ikke noget, hvis vi prakker dem noget på, før de er klar til det. Og en sikker måde at vide, om de klar til noget, er at se på, hvad de er optaget af og interesseret i," siger hun.

Jeg vil gerne.

Pædagogerne i Planeten mener, at det er godt at arbejde med anerkendende relationer, fordi børnene på den måde får lov til at være det unikke menneske, de er.

"Jo mere vi anerkender børnene, jo større forståelse får de af, hvem de selv er. Vi skal jo hjælpe dem til at forstå, hvor deres grænser er, og det gør vi bedst ved at præsentere dem for nogle tydelige signaler om, hvad vi kan acceptere, og hvad vi ikke kan. Vi gør meget ud af at være tydelige både over for børnene og over for hinanden. Vi siger tingene, som de er," siger Sus Iversen.

Vil man hjælpe børn med at løse konflikter, skal man lade være med at tillægge dem motiver, de ikke har, mener Kasper Keinicke.

"Vores udgangspunkt er, at ingen børn er onde, og at det, de gør, er meningsfuldt for dem. Og så er det vores job at finde ud af, hvad det er, børnene vil og så hjælpe dem. Vi bruger tydelige jeg-budskaber, og det prøver vi også at lære børnene: "Jeg vil ikke have, at du driller mig", "jeg kan ikke lide, at du råber så højt", "jeg vil gerne lege alene med Oliver lige nu". Vi tror på, at når vi arbejder med anerkendende relationer, får børnene opbygget et selvværd og et jeg, som bliver stærkt nok til, at de kan sige til og fra på en god måde," siger han.

Mette Filskov fortæller, at hun også meddeler sig om, hvad hun gør, og at det gør børnene trygge. For eksempel: "Nu går jeg ud af stuen og ned på kontoret, og så kommer jeg tilbage igen".

"Vi har børn, der er utrygge og vant til at tage alt for meget ansvar på sig, fordi deres forældre ikke gør det. De er vant til at tage ansvar for, hvordan de voksne har det og fornemme alle følelser, og det hjælper dem, at vi siger, hvad vi gør. Og det kan også hjælpe de børn, at vi siger, "at det der skal du ikke spekulere på, det tager vi os af", for at løfte ansvaret fra deres skuldre," siger hun.

Selv om det kan se ud, som om der er meget løse rammer i Planeten, er det meget forskelligt, hvad de forskellige børn kan klare. Nogle af børnene skal have faste rammer og mere struktur.

"Det er også en del af det anerkendende arbejde, at vi tilbyder det til de børn, der har brug for det," siger Mette Filskov.